

Landskap: *Skåne*Upptecknat av: *Acel Fors*Härad: *N. Åsbo*Adress: *Sandhult, Lk. Fagerhult*Socken: *Fagerhult*Berättat av: *Emma Nilsson (riktig namn)*Uppteckningsår: *1947*Född år *1874* i *Fagerhult**Lekar.**s. 1-2.**Grökor.**s. 2.**Maandel i gröben.**s. 3.**Ryttare som ridande över moss.**s. 4.**Delvis avskrift*

Skriv endast på denna sida!

I gamla handlingar från 1700-talet har jag funnit s. k.
 Pastoralia Poethico Gothica, eller följande Sverars hämpelekar
 Fäderna till ära och efterkommande till tjänst i följande:
 Juleklubbau; Stå i stubben; Draga gränja; Torka malt;
 Metta bakar; Skifta makar; Spinna kraka; Väga salt;
 Bäsa vatten; Pappa katten; Låna eld och springa så;
 Tämja stuta; Märka stutar; Sätta rovor, stå i så;
 Treka gylta; Gå på stulta; Musselska skor och mjölka
 Ljörn; Sed' upp daker; Slagta bäcker; Bäsa hjul och
 gå på stöva; Marsus daska; Lussi laska; Hålla räf-
 och gäselek; Bräcka muur; Vattna tjuss; Slappa
 tuss; Kappa stek; Skänna danskar; Draga handskar;
 Smida vamt och stänga vägg; Stå på kurr; Gå i quffou;
 Sticka skomarin; Gömma ägg; Dra till tingen; Gömma
 ringen; Höpa fisk och välla räv; Ta upp fyrkar; Spina
 kyrkor; Draga kaffe; Sälja röv; Dyka slutar; Lisslas
 barnöl; Klappa lund; Brudekansen; Björnedansen;
 Göra vispar; Torka furr; Pijn, pap, tali; Löja Meali.

Obs! Datoris
 askuft. -
 F.ö. vidare
 tillfölj.
 S. B.

2)
x)

Skrubbla koring, och flä katt; Skjuta ryggar; Skapa styggor;
Tända ljuset; Söka skatt; Jule-rovan; Hälsa Pären;
Fräse på stolar tre; Spisen flytta; Kullerbytta; Blis ut
ljuset; Tlyva ved; Tufve Jönsson; Tjula hönser;
Hammasmedjan; Storma skenty; Dela lotter; Gifva
dotter; Blocken ^{skol} ~~sko~~ och so till lands.

(Detta som några förtida jullekar.) Gjötum: Det är intejötet
som från Lörjen inspirerat till denna rim. De hava ritit utspenning
i de lulliga bordsrimmen vid helar på fisklever före i rist-
den, vilka inte sällan roor av en uppbyggelig art - eller åt-
minstone som ännade därtill. Så heter det: en samling leve-
rem från 1620, så dessa "sen till dygd upväkta och roote
hanna". ^{De} Denna leffver är icke af een geijs, then som
koppas på Chriatum är vijs. Thenna leffver är icke af een
stämningh, Gudh oss levera från evig fördömming! Thenna
leffver är ecke af een troo, huu linpligh är then him-
meloka roo. (Och så följn några egentliga gjötum, vilka
hau roor av intrens i Juletid.) Denna gjöt är holt: geyta

3)
men inte i en ske (sked) den som inte vill äta, så får han
lita bli. Denna gröten ä hölt i en gryta ä inte i en
lytta. Du ska inte ta mer i sken än du ^(skeden) typ. ^(sken) lätta ^(lyfta)

Denna gröten ä hölad i gryta ä inte i en bolle Anders ä
en förbannader stolle! Denna gröt ä hölt i gryta ä inte
i stop. Gei lite Anders ä Stina komma ihop! Denna
gröten ä hölt i en gryta ä inte i en tunnna, di som inte
äter sej mätta, di ä dumma. Den här gröten ä hölt
i en gryta ä inte en häst, ät inte så mycket, så
du blir så tjock som vår präst.

Denna gröten ä hölt i en gryta ä inte i ett ägg
sätt ej allt av gröten i ditt skägg.

Om man t.ex. lade en mandel i gröten, så skulle den
som fick denna om det var en ungdom eller ungdom, snart
bli gift. Denna sed äs luttlig ännu i bygden
vidare, finnes många andra sed som ä ämnas till
julen varom jag återkomma senare i samband med att
gå med stjärnen, som jag senare material till nu men det
är inte mycket som finns kvar men alltid något.

En dag då jag var blott tio år gammal skulle jag gå och handla i Bögholm, och då jag vandade vägen fram, fick jag se en ryttare, som kom ridande över mossen som ligger mellan Sandkult och Mjenskult, och som kallas för Fläs-myr. Han red på en röd häst. Den sällsamma ryttaren hade svart hatt och knästycken och vid sidan om honom hängde en stor plikacka. Då han kommit ut på vägen syntes det som om han inte riktigt visste vart han skulle fortsätta färdan. Jag stannade inför denna underliga syn och tänkte för mig själva: Vad skall detta betyda. Då jag vid ett annat tillfälle skulle gå till annat ärenda till Vilboj, ty man fick gå även dit för då inga järnvägar fanns. Jag gick i Lekult förbi ett gammalt hus varvid jag såg en liten kulle i trädgården, och hörde en röst som frågade: Kan du gifva vad som fanns under denna kulle? Svaret kom genast: Under denna kulle ligger en fornyas nedgrävd. Och omkring 20 år senare fann man mycket riktigt en fornyas här vid grävningen.